

21 EKİM 2007 ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ (21 Ekim 2007 Referandumu)

❖ Milletvekili genel seçimleri 4 yıla indirilmiştir.

NOT: Daha önce 5 yıl idi.

❖ TBMM'de toplantı yeter sayısı 1/3'tür. Meclis, toplantıya katılanların salt çoğu ile karar alır. Ancak, karar yeter sayısı hiçbir zaman üye tamsayısının 1/4 +1'inden az olamaz.

NOT: Daha önce de toplantı ve karar yeter sayıları aynı olmakla birlikte, sadece Cumhurbaşkanlığı seçiminde toplantı yeter sayısı 2/3 idi. Cumhurbaşkanını artık halk seçeceği için 2/3 lük toplantı yeter sayısı da önemini yitirmiştir.

❖ Cumhurbaşkanı seçilebilmek için, 40 yaşını doldurmuş olmak, üniversite mezunu olmak, milletvekili seçilebilme yeterliliğine de sahip olmak gerekir.

NOT: Daha önce de aynı şartlar geçerli idi.

❖ Cumhurbaşkanı meclis içinden veya dışından seçilebilir.

NOT: Daha önce de aynı şartlar geçerli idi.

❖ Meclis içinden veya dışından aday gösterebilmek için 20 milletvekilinin imzası gerekir.

NOT: Daha önce meclis dışından aday gösterilebilmesi için 110 milletvekilinin imzası gerekirken, meclis içinden aday gösterilebilmesi için herhangi bir şart gerekmiyordu.

❖ Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilir.

NOT: Daha önce meclis tarafından seçilirdi.

❖ Görev süresi 5 yıl olup, bir kimse en fazla iki sefer Cumhurbaşkanı seçilebilir.(5 + 5)

NOT: Daha önce görev süresi 7 yıl olup en fazla bir kez seçilebilirdi.

❖ En son yapılan milletvekilliği genel seçimlerinde oylar toplamı birlikte hesaplandığında %10'u geçen siyasi partiler ortak 1 aday gösterebilir.

NOT: Daha önce böyle bir şart yok idi.

❖ Cumhurbaşkanlığı seçimi, eski Cumhurbaşkanının görev süresinin dolmasından önceki 60 gün içinde tamamlanır. Eski Cumhurbaşkanının ölümü, istifası gibi ani boşalma durumlarında ise boşalmayı takip eden 60 gün içinde tamamlanır.(60 + 60)

NOT: Daha önce Cumhurbaşkanlığı seçimine eski cumhurbaşkanının görev süresinin dolmasından 30 gün önce başlanır ve seçimler 30 gün içinde tamamlanırdı. Eski Cumhurbaşkanının ölümü, istifası gibi ani boşalma durumlarında ise boşalmayı takip eden 10 gün sonra seçimlere başlanır ve seçimler 30 gün içinde tamamlanırdı.

❖ Birinci tur oylamada halkın kullandığı toplam geçerli oyların salt çoğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilir. Birinci turda bu çoğunluk sağlanamazsa birinci oylamayı takip eden 2 hafta sonra(Pazar günü) ikinci tur oylama yapılır. İkinci tura, birinci turda en fazla oy alan iki aday katılır. Yine halk tarafından kullanılan geçerli oyların salt çoğunu alan aday cumhurbaşkanı seçilir.

İkinci tura tek aday kalması durumunda oylama referandum(Evet-Hayır) şeklinde yapılır. Halk tarafından kullanılan geçerli oyların salt çoğu evet ise cumhurbaşkanı seçilmiş olur.

NOT: Daha önce TBMM 2/3 ile toplanırdı. (toplantı yeter sayısı)

1. Tur 2/3(367)

2. Tur 2/3(367)

3. Tur Salt çoğunluk(276)

4. Tur(3. turda en fazla oy alan iki aday 4. turda yarışır. TBMM üye

tamsayısının salt çoğunluğunu alan aday cumhurbaşkanı seçilirdi. 4. turda da cumhurbaşkanı seçilemezse TBMM genel seçimleri yenilenirdi.

BAZI ÖNEMLİ KURULUŞLAR

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

- ❖ Hukuk yaşantımıza 2000'de girmiştir.
- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkan ve üyelerini Bakanlar Kurulu seçer.
- ❖ Görevi; bankalarda tasarrufu bulunan tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerini korumak, bankaların düzenli ve etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak, Türkiye'de bankaların açılmasına izin vermek

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU

- ❖ Hukuk yaşantımıza 1983'te girmiştir.
- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkan ve üyelerini Bakanlar Kurulu seçer
- ❖ Görevi; bankalarda parası bulunan tasarruf sahiplerinin tasarruflarını sigorta etmek ve gerektiğinde bankalara el koymaktır.

SERMAYE PİYASASI KURUMU

- ❖ Hukuk yaşantımıza 1981'de girmiştir.
- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkan ve üyelerini Bakanlar Kurulu seçer.
- ❖ Görevi; tasarruf sahiplerinin hisse senedi, tahvil, bono, poliçe gibi hak ve menfaatlerini korumaktır.

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

- ❖ Hukuk yaşantımıza 1983'te girmiştir.
- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ 9 üyeden oluşur. Üyelerini Türkiye Büyük Millet Meclisi seçer. Başkanını ise seçilmiş üyeler belirler.
- ❖ Görevi; yerel ve ulusal bazda faaliyette bulunan radyo ve televizyonları denetlemektir.

NOT: Radyo ve Televizyon istasyonları kurmak için izin alınması gerekmez. Basın hürdür, sansür edilemez.

REKABET KURUMU

- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkan ve üyelerini Bakanlar Kurulu seçer.
- ❖ Görevi; ülke genelinde haksız rekabeti önlemek, rekabet şartlarını belirlemektir.

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI

- ❖ Hukuk yaşantımıza 1961 Anayasası ile girmiştir.
- ❖ Başbakanlığa bağlıdır.
- ❖ Ülkenin doğal, beşeri ve iktisadi kaynaklarını tespit ederek, kalkınma planları ve programları hazırlayarak, hükümete danışmanlık yapmak

TELEKOMÜNİKASYON KURUMU

- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkanı ve üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından atanır.
- ❖ Kurum Sayıştay'ın denetimine tabidir.

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURULU

- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkanı ve üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından atanır.
- ❖ Görevi; ülke genelinde kullanılan elektrik enerjisi ihtiyacını tespit etmek, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak elektrik fiyatlarını belirlemektir.

ŞEKER KURUMU

- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkanı ve üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından atanır.
- ❖ Görevi; Türkiye'deki şeker politikasını ve şeker fiyatlarını belirlemek, yurt içinde kullanılacak ve yurt dışına ihraç edilecek şeker miktarını tespit etmektir.

KAMU İHALE KURUMU

- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkanı ve üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından atanır.
- ❖ Görevi; Kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri tespit etmektir.

TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇECEKLER PİYASASI DÜZENLEME KURULU

- ❖ Kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahiptir.
- ❖ Kurulun başkanı ve üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından atanır.
- ❖ Görevi; tütün ve tütün mamullerinin Türkiye'de üretimi, iç ve dış alım-satımına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

- ❖ Hukuk yaşantımıza 1926'da girmiştir.
- ❖ Kurulun başkanı ve üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından atanır.
- ❖ Devlet İstatistik Enstitüsü olarak da bilinen kurum Kasım 2005'te isim değiştirerek Türkiye İstatistik Kurumu adını almıştır.
- ❖ Görevi; Ekonomik, sosyal, demografi(nüfus), kültür, çevre, bilim, işsizlik gibi alanlarda istatistikler çıkarmaktır.

MERKEZ BANKASI

- ❖ Hukuk yaşantımıza 1930'da girmiştir.
- ❖ Kurulun başkan ve üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından atanır.
- ❖ Görevi; para basmak, Türk Lirasının değerini korumak, ülkenin altın ve döviz rezervlerini yönetmek, Türk Lirasının yabancı paralar karşısındaki değerini belirlemek, döviz rezervlerini kontrol etmektir.

NOT: Para basılmasına karar verme yetkisi TBMM'nindir.